

CZŁOWIEK I PRZYRODA. PODRÓŻ PRZEZ TYSIĄCLECIA.

Konspekt zajęć dla klasy VI.

Czas trwania zajęć - 5godz.

Autor: Anna Górczyńska

Cele ogólne:

- Uporządkowanie i utrwalenie wiadomości dotyczących orientacji w terenie,
- Uporządkowanie i utrwalenie wiadomości dotyczących warunków życia naszych przodków.

Cele operacyjne - uczeń potrafi:

- Określić położenie geograficzne danych miejscowości,
- Obliczyć skalę mapy,
- Zorientować dany plan,
- Wymienić zajęcia naszych przodków,
- Opowiedzieć o codziennych obowiązkach ludzi żyjących kilka tysięcy lat temu.

Kształcenie umiejętności:

- Prezentacji własnego punktu widzenia,
- Poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł,
- Odnoszenia zdobytej wiedzy do praktyki,
- Oceniania własnej pracy,
- Rozwiązywania problemów w twórczy sposób,
- Rozwijania sprawności umysłowych.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

WSTĘP

1. Wspólne przypomnienie wiadomości dotyczących organizacji społeczności plemiennych (plemię, ród, naczelnik, starszyzna rodowa itd.)
2. Zapoznanie uczniów z krótką historyjką:

Wasze plemię postanowiło podzielić się i opuścić dotychczasową siedzibę. W czasie ostatniej zimy nie udało się zgromadzić dostatecznej ilości mięsa. Wielu członków plemienia zmarło z głodu i zimna. Coraz częściej dochodziło do konfliktów między poszczególnymi rodami. W twej sytuacji rada starszych postanowiła, że wiosną rody wyruszą poszukiwanie nowych miejsc dogodnych do osiedlenia się.

Starszyzna waszego rodu postanowiła, że osiedlicie się w tym miejscu, które ze względu na położenie nazwalicie Ostrowami. Pomyślność waszych bliskich zależy od tego jak będziecie pracować.

3. Przedstawcie argumenty, że wybrane miejsce rzeczywiście spełni oczekiwania rodu: (blisko las i woda, miejsce trudne/dostępne dla wroga, itd.)
4. wymieńcie zajęcia naszych przodków:
kobiety: zbieractwo, zielarstwo, przygotowanie posiłków, garncarstwo, mężczyźni: myślistwo,

II ROZWINIĘCIE

1. Podzielcie się na grupy, a następnie weźcie plan ogrodu z zadaniem odpowiadającym waszej grupie:

MYŚLIWI:

- z dostępnych materiałów zbudujecie szałas,
- pozyskacie opał na ognisko,
- pomożecie rozpalić ognisko
- weźmiecie udział w polowaniu,

ZIELARKA WRAZ Z POMOCNICAMI:

- nazbierajcie roślin i owoców, które urozmaicą posiłek członków rodu,
- znajdźcie zioła na przeziębienie, ból brzucha, trudno gojące się rany (można korzystać z leksykonów i encyklopedii)
- wykonajcie zielnik z przygotowanych przez siebie ziół

KOBIETY PRZYGOTOWUJĄCE POSIŁEK:

- pomożcie rozpalić ognisko myśliwym,
- upieczcie podpłomyki.

Składniki:

- mąka razowa,
- mąka pszenna,
- sól,
- woda,

Podpłomyki

Zagniatamy ciasto i rozwałkujemy na stolnicy na cienki plaster.

Kroimy na prostokąty wielkości ręki i pieczemy na kamieniu lub blasze.

Garncarze:

- bryły gliny wyróbcie i ulepcie naczynia potrzebne członkom rodu.

2. Sprawozdanie poszczególnych grup z wykonania zadań.

3. Śniadanie.

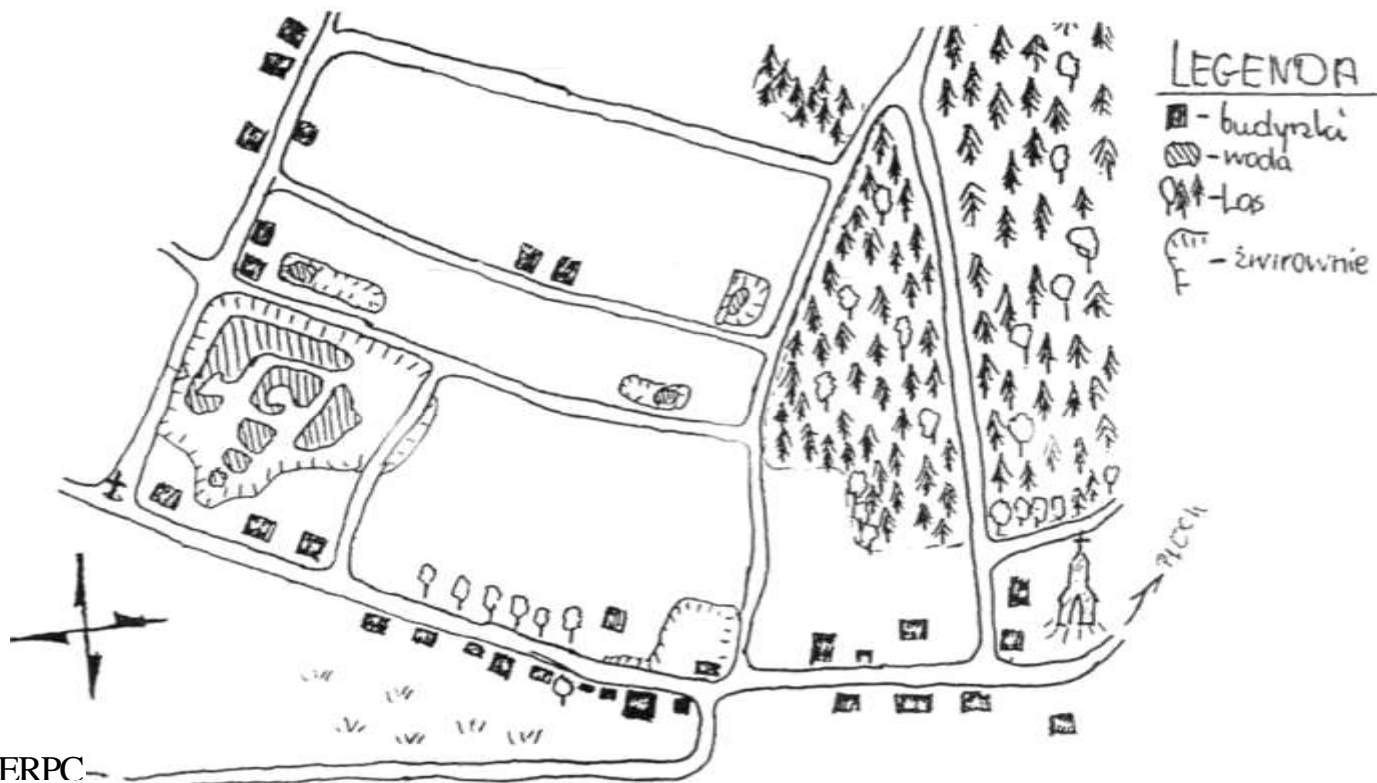
4. Podchody. Celem podchodów jest poznanie okolicy przez członków rodu i uzupełnienie surowców potrzebnych do pełnego wykonania zadań.

ZADANIE 1

Zaznacz:

- na róży kierunków N, S, W, E
- trasę wędrówki

SIERPC

ZADANIE 2.

E $14 - (3\frac{1}{2} + 5\frac{3}{4}) =$

W $\frac{2\frac{1}{2} : 10 + 10 : 2\frac{1}{2} - 2\frac{1}{6}}{3\frac{17}{36}} =$

S $2 \circ 3,5 + \frac{1}{2} \circ 0,25 =$

T $\frac{3 + 4,2 : 0,1}{(1 : 0,3 - 2\frac{1}{3}) \circ \frac{5}{6}} =$

Oblicz i wyniki działań uporządkuj rosnąco. Wpisz pod nimi odpowiadające im litery. Dowiedz się, w którym kierunku należy iść, aby znaleźć glinę i trzcinę potrzebne do tudary arady

ZADANIE 3.

Wykonaj bulwet z roślin drzewo rosnących. Nazwij przynajmniej 3 z nich.

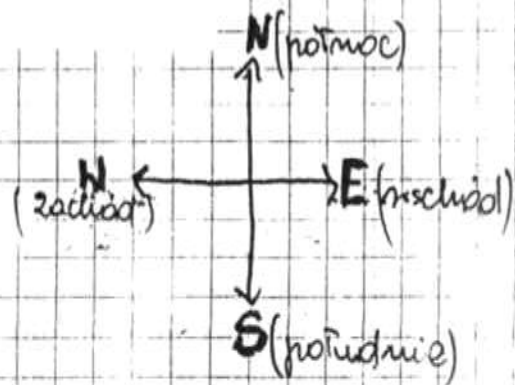
ZADANIE 4.

Które z rosnących w pobliżu drzew jest wykorzystywane w medycynie ludowej dla pozyskania soku (oskazy), a w meblarstwie cenione dla pięknego, jasnego drewna?

5. Sprawozdanie drużyn z wykonania zadań.

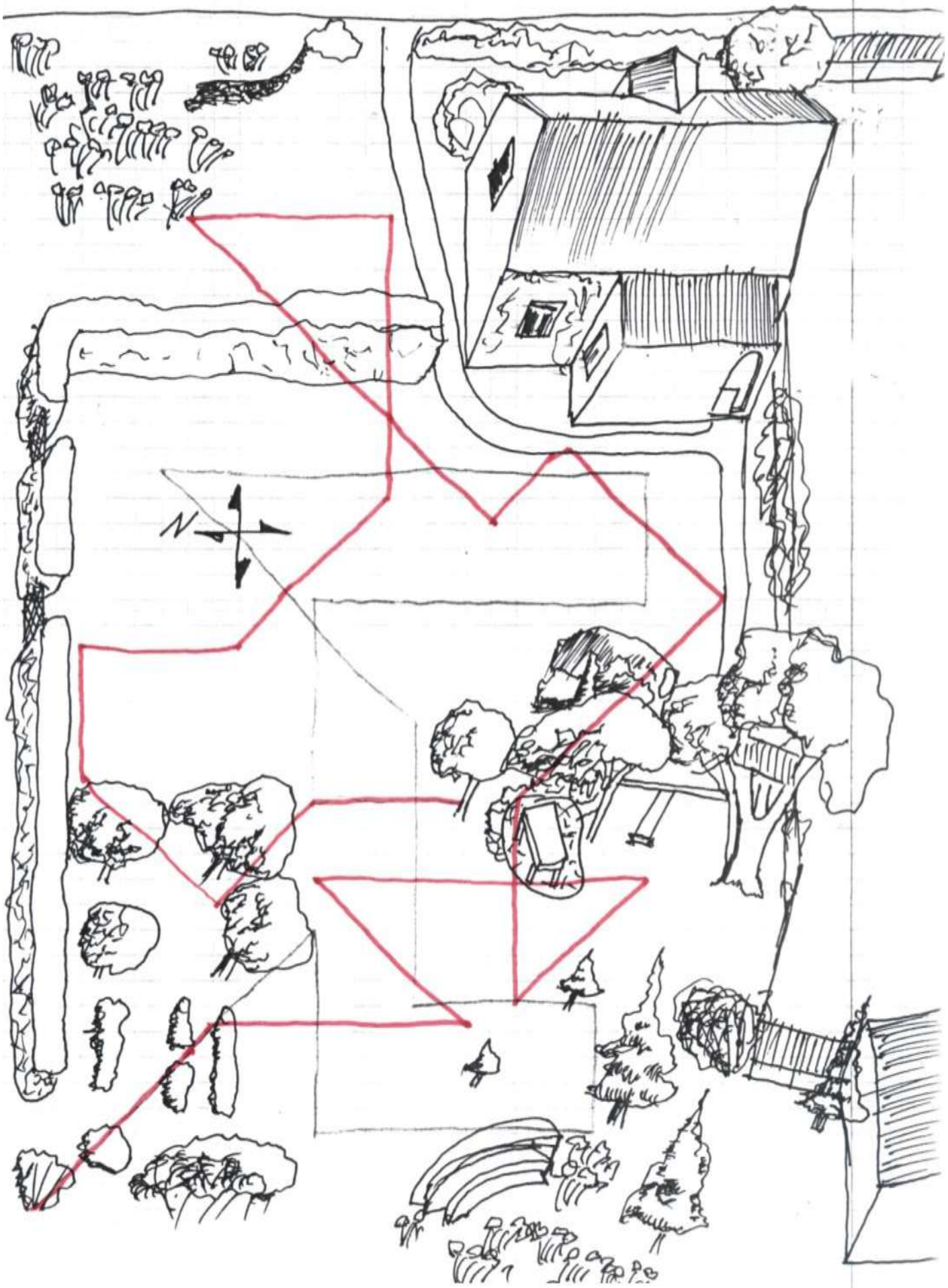
6. Polowanie na dzika. (Każda grupa otrzymuje plan ogrodu z instrukcją, która doprowadzi myśliwych do kryjówki dzika.

- 6 kraterów na N
- 4 kratki na NW
- 5 kraterów na NE
- 5 kraterów na E
- 6 kraterów na S
- 6 kraterów na SE
- 11 kraterów na E
- 8 kraterów na N
- 12 kraterów na SW
- 3 kratki na SE
- 6 kraterów na SW
- 8 kraterów na NW
- 8 kraterów na W
- 5 kraterów na SE
- 13 kraterów na N
- 6 kraterów na SW
- 10 kraterów na N
- 7 kraterów na NW

Myśliwi

1. 6N
2. 4NW
3. 5NE
4. 5E
5. 6S
6. 6SE
7. 11E
8. 8N
9. 12SW
10. 3SE
11. 6SW
12. 8NW
13. 8W
14. 5SE
15. 13N
16. 6SW
17. 10N
18. 7NW

III PODSUMOWANIE

1. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat zajęć.

2. Szukanie odpowiedzi na pytanie:

- Od czego zależała pomyślność rodu?,
- Czy człowiek żyjący poza wspólnotą miał szanse przeżycia?,
- Które z umiejętności naszych przodków są wykorzystywane przez człowieka współczesnego?